

Sygn. akt V CSK 595/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z wniosku A. K.

przy uczestnictwie J. K.

o podział majątku wspólnego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 kwietnia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego we W.

z dnia 30 marca 2017 r., sygn. akt II Ca .../12,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od uczestnika postępowania na rzecz
wnioskodawczyni 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych
tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej i drugiej instancji oraz oczywistą zasadność skargi, wobec „naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego i materialnego wskazanych w skardze kasacyjnej” (art. 398⁹ § 1 pkt 3 i 4 k.p.c.).

Nieważność postępowania jest uchybieniem procesowym, które Sąd Najwyższy bierze pod uwagę z urzędu w granicach zaskarżenia (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Jest to także jedna z przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.). W obu sytuacjach, zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, chodzi jednak o nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2009 r., II CSK 80/09, niepubl., z dnia 7 czerwca 2013 r., II CSK 720/12, niepubl., z dnia 18 lutego 2016 r., V CSK 465/15, niepubl.).

W niniejszej sprawie skarżący, mimo stwierdzenia, że do nieważności postępowania doszło przed Sądami obu instancji, odwołał się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania do okoliczności, które miały miejsce

na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego. Okoliczności te nie mogły tym samym stanowić podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Na marginesie jedynie należało zauważyć, że podstawą nieważności postępowania jest sytuacja, w której orzekł sędzia podlegający wyłączeniu z mocy ustawy (art. 379 pkt 4 k.p.c.), nie zaś sędzia podlegający wyłączeniu na wniosek (art. 49 k.p.c.), względnie objęty wnioskiem strony o jego wyłączenie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2001 r., I CKN 995/00, niepubl., z dnia 25 listopada 2015 r., II CSK 752/14, niepubl., i z dnia 25 października 2016 r., II CSK 72/16, niepubl.). Kwestia wykonywania uprawnień określonych w art. 77 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 23) przez podsekretarza stanu została natomiast ostatecznie wyjaśniona w uchwale pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2007 r., BSA I-4110-5/07, OSNC 2008, nr 4, poz. 42.

Powołanie się w celu uzasadnienia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) wymaga wskazania we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania – w ramach stosownego wywodu – przepisów prawa, które zostały naruszone w taki sposób, że doprowadziło to do oczywistej, ewidentnej wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Skarżący nie powołał we wniosku żadnych przepisów prawa ani stosownej argumentacji wskazującej na oczywistą zasadność skargi, a ogólnikowe odesłanie do przepisów „wskazanych w skardze kasacyjnej” nie sanowało tego braku. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie oraz podstawy skargi kasacyjnej i ich uzasadnienie stanowią odrębne konstrukcyjne elementy skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 1 pkt 2 i art. 398⁴ § 2 k.p.c.), służące odmiennym celom. W orzecznictwie wielokrotnie wyjaśniano w związku z tym, że odesłanie do innych elementów skargi kasacyjnej nie czyni zadość wymaganiom wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r., V CZ 55/01, niepubl., z dnia 11 października 2001 r., IV CZ 145/01, niepubl., i z dnia 23 listopada 2008 r., III UK 10/11, niepubl.). Nie jest również rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych racji mających przemawiać za rozpoznaniem skargi kasacyjnej,

skoro nie powołała ich strona skarżąca we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 i art. 520 § 3 zdanie pierwsze w związku z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

kc

aj